

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0505U000447

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-09-2005

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кутуєв Павло Володимирович

2. Kutuyev Pavlo Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 22.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія соціології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-09-2005

Спеціальність за освітою: 02.03

Місце роботи здобувача: Національний університет "Киево-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: 04655, м. Київ, вул. Г. Сковороди, 2

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.30

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: 04655, м. Київ, вул. Г. Сковороди, 2

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 04.91.91

Тема дисертації:

1. Концепції розвитку та модернізації суспільства: історико-соціологічний аналіз дослідницьких програм.
2. Concepts of Societal Development and Modernization: Historical-Sociological Analysis of the Research Programs.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено проблемі суперечності між деклараціями соціологів про необхідність теоретичного синтезу та реальним домінуванням конфліктного теоретизування. У роботі визначено структуру еволюції концепцій розвитку та модернізації у дослідницьких програмах соціології під кутом зору їхньої взаємодії поміж собою та з ідеологіями, охоплюючи період з 1950-х рр. до сьогодення. Реінтерпретуються поняття "розвиток суспільства" та "модернізація суспільства", обґрунтовується необхідність обмеження сфери застосування поняття "модернізація" шляхом запровадження концепції "формування модерну". З позицій синтетичного теоретизування реконструюються дослідницькі програми модернізації, залежності та розвитку недорозвитку, світ-системного аналізу, держави, що сприяє розвитку, здійснено концептуалізацію ленінських режимів.

2. The dissertation undertook an extensive examination of the historical dynamics of the research programs of societal development and modernization in sociology. The dissertation redefines the concepts of modernization and development, as well as introduces the notion of the formation of modernity. The dissertation tackles the issue of the predominance of conflicting theorizing over synthetic theory, and seeks to defend the idea of a synthetic sociological theory of modernization and development. Development is defined as a society's drive to upgrade its technological infrastructure and its economic, political, and state institutions in an attempt to tackle issues of equity, efficiency, and participation. Development is instigated by the developmental state and is usually a response to external challenges. Thus, development is a transformation by imitation and emulation. It is also a process of reshaping local cultural patterns coupled with the adjustment of policy to the existing sociocultural environment. Modernization is the process of coming into being of the modern society, launched by endogenous values promoting an activist attitude toward the world. Development takes place at the level of the change of structures - economic and political - thus leading to the transformation of the social composition of the society. The evolution of sociological concepts of societal development and modernization is structured as a sequence and interaction of research programs. It is argued that the sociological discourse on societal development and modernization came into existence in the US, which emerged as global hegemon in the aftermath of the World War II. Having synthesized the ideas of classical sociological theory, Talcott Parsons developed a general frame of reference which provided students of the emergent Third World with background assumptions and analytical tool boxes. The research program of modernization has gone through two developmental stages - optimistic and pessimistic ones. While the scholars affiliated with the former hoped for the smooth reproduction of Western institutional and cultural patterns in the settings of the Third World countries, the latter came up with a bleaker picture of the social world. The paradigm example of the pessimistic stage is S.P.Huntington's emphasis on political order as stability. The dissertation defines the relationship between academic discourse and ideology in the thinking of A.G.Frank - the founder of the research program of dependency and development of underdevelopment. For Frank the underdevelopment of the Third World is a product of the development of the world capitalist system dominated by the West. Frank's concept of dependency is reformulated and a cultural dimension - along with a structural economic one - is incorporated. It is argued that the research program of world-systems analysis draws on the world-systemic insight of the Marxist tradition. It is demonstrated that the ideological bias of world-systems analysis results in a distorted, one-sided conceptual picture of social reality. The world-systems analysis treatment of the origins of the modern historical / capitalist system is evaluated and juxtaposed with a Weberian account of the rise of rational capitalism. The dissertation defines the Leninist regime as an organizational weapon which developed the system of impersonal norms based on the notion of impersonal charisma. Leninist regimes go through the following developmental stages: transformation, consolidation, and integration. The last stage led to the revival of neotraditionalist social practices in societies ruled by Leninist regimes, resulting in their ultimate demise and extinction. It is argued that the developmental state paradigm draws upon the structuralist interpretation of Max Weber. The ideas of the developmental state research program are contrasted with the hegemonic wisdom of neoliberalism. The state can and does play a critical role in instigation, promotion, and maintenance of societal development. The features of a successful developmental state are as follows: coherence, autonomy vis-a-vis vested interests, and social embeddedness. The chief research finding is that the dynamic of sociological knowledge is more adequately modeled as gradual and cumulative evolution of the research programs which interpenetrate each other. Thus it is imperative to replace the conflicting mode of theorizing with a synthetic one. This type of theorizing transcends disagreements while incorporating relevant findings of competing research programs.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погорілий Олександр Іванович

2. Pogoriliy V.I.

Кваліфікація: д.соц.н., 22.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пірен Марія Іванівна

2. Пірен Марія Іванівна

Кваліфікація: д.соц.н., 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Наталія Вікторівна
2. Костенко Наталія Вікторівна

Кваліфікація: д.соц.н., 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куценко Ольга Дмитрівна
2. Куценко Ольга Дмитрівна

Кваліфікація: д.соц.н., 22.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Яковенко Юрій Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Яковенко Юрій Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.